

COMPETITION LAW

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑΣ ΘΕΣΗΣ

Δρ. Παναγιώτης Αγησιλάου
Επιμορφωτικό σεμινάριο ΚΕΒΕ
18 Μαρτίου 2021 – Μέρος Β

Σύνοψη παρουσίασης

Νομικό πλαίσιο

Θεμελίωση δεσπόζουσας θέσης

Καταχρηστική εκμετάλλευση

Κατηγοριοποίηση καταχρηστικών πρακτικών

Επιθετική τιμολόγηση

Άρνηση προμήθειας

Δεσμευμένες πωλήσεις

Εκπτώσεις αποκλειστικότητας / πίστης

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Απαγορευτικός κανόνας (Άρθρο 6(1), Νόμος 13(I)/2008)

Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης από μια ή περισσότερες επιχειρήσεις που κατέχει ή κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος, ιδιαίτερα εάν η πράξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα:

- α) τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων μη θεμιτών υπό τις περιστάσεις όρων συναλλαγής,
- β) τον περιορισμό της παραγωγής, της διάθεσης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης προς ζημιά των καταναλωτών,
- γ) την εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό,
- δ) την εξάρτηση σύναψης συμφωνιών από την αποδοχή εκ μέρους των αντισυμβαλλομένων πρόσθετων υποχρεώσεων, οι οποίες εκ της φύσεώς τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες, δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών

Έννοια «Δεσπόζουσας θέσης»

Νομική προσέγγιση

- Θέση **οικονομικής δύναμης** που απολαμβάνει η επιχείρηση, που την καθιστά ικανή να **παρακωλύει τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού** στη **σχετική αγορά** και της επιτρέπει να ενεργεί σε **αισθητό βαθμό ανεξάρτητα** από τους **ανταγωνιστές** και τους **πελάτες** της και σε τελική ανάλυση ανεξάρτητα από τους **καταναλωτές** (Υπόθεση **United Brands**)

Οικονομική προσέγγιση

- Η ικανότητα μίας επιχείρησης να καθορίσει τιμές πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο για μια σημαντική περίοδο
- Δύναμη αγοράς = μονοπωλιακή δύναμη

Θεμελίωση δεσπόζουσας θέσης

Παράγοντες:

- *Μερίδια αγοράς*
- *Βαθμός συγκέντρωσης*
- *Διαχρονική εξέλιξη μεριδίων αγοράς*
- *Κάθετη ολοκλήρωση*
- *Έλεγχος ουσιωδών εισροών/υποδομών (essential facility)*
- *Εμπόδια εισόδου στην αγορά (νομικά, διοικητικά, οικονομικά)*
- *Εμπόδια επέκτασης*
- *Ισχύς αγοραστών (buyer power)*

Η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης προκύπτει από διάφορους παράγοντες → «εάν θεωρηθούν αυτοτελώς δεν συνιστούν απαραίτητα ικανή προϋπόθεση και/ή αποφασιστική ένδειξη για τη θεμελίωση δεσπόζουσας θέσης, αλλά όταν συνδυάζονται μεταξύ τους, οδηγούν στη δημιουργία της» (Υπόθεση Hoffman-La Roche)

Θεμελίωση δεσπόζουσας θέσης Μερίδια αγοράς

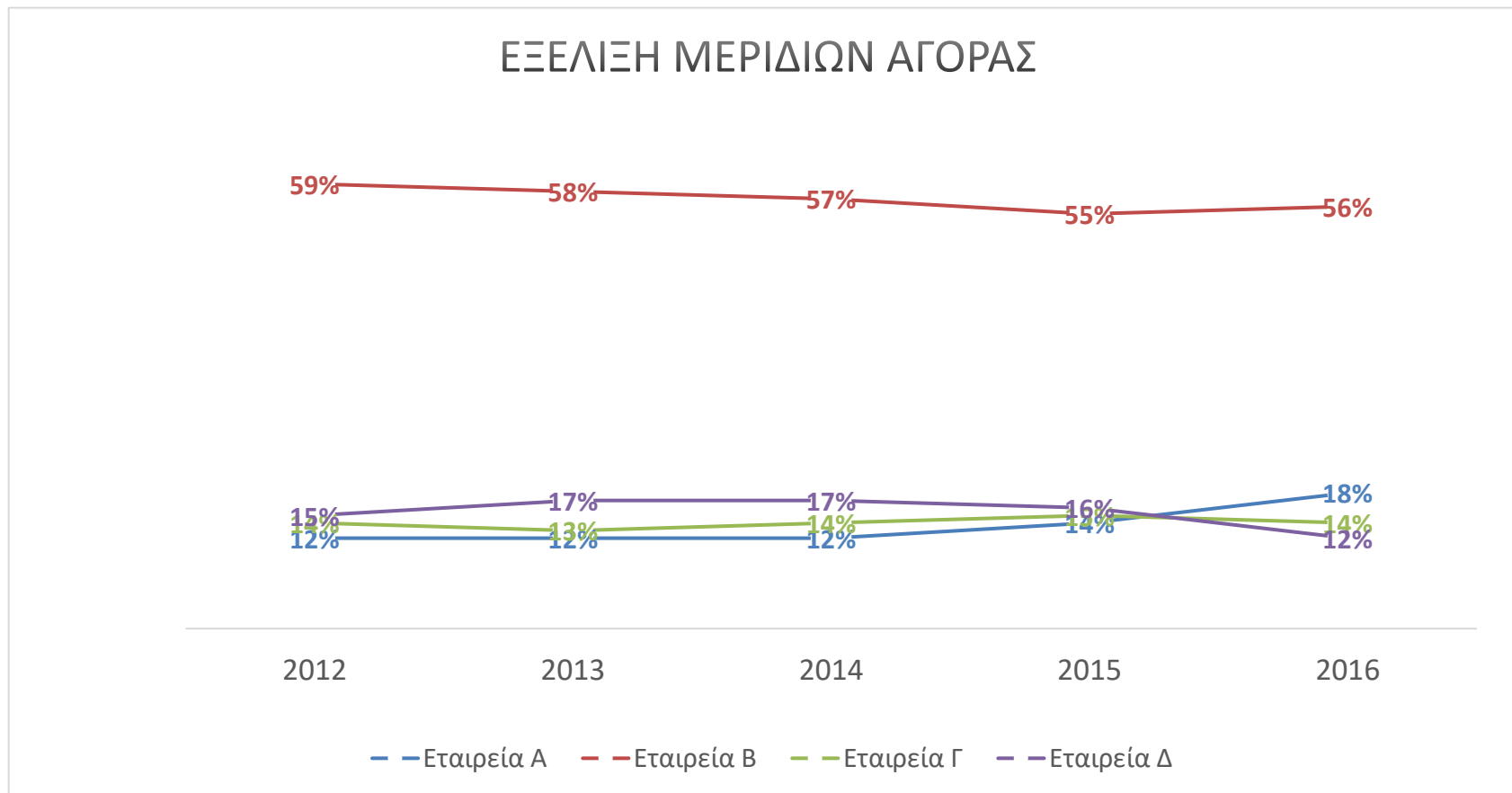
- **Σημαντική ένδειξη της ισχύος ΑΛΛΑ δεν συνεπάγονται την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης π.χ. περιορισμοί στην παραγωγική ικανότητα**
- **Υψηλά μερίδια αγοράς + Σταθερότητα μεριδίων αγοράς → ένδειξη απουσίας σημαντικών ανταγωνιστικών πιέσεων**
- **Κατακερματισμός μεριδίων αγοράς ανταγωνιστών → ένδειξη απουσίας σημαντικών ανταγωνιστικών πιέσεων**

Θεμελίωση δεσπόζουσας θέσης

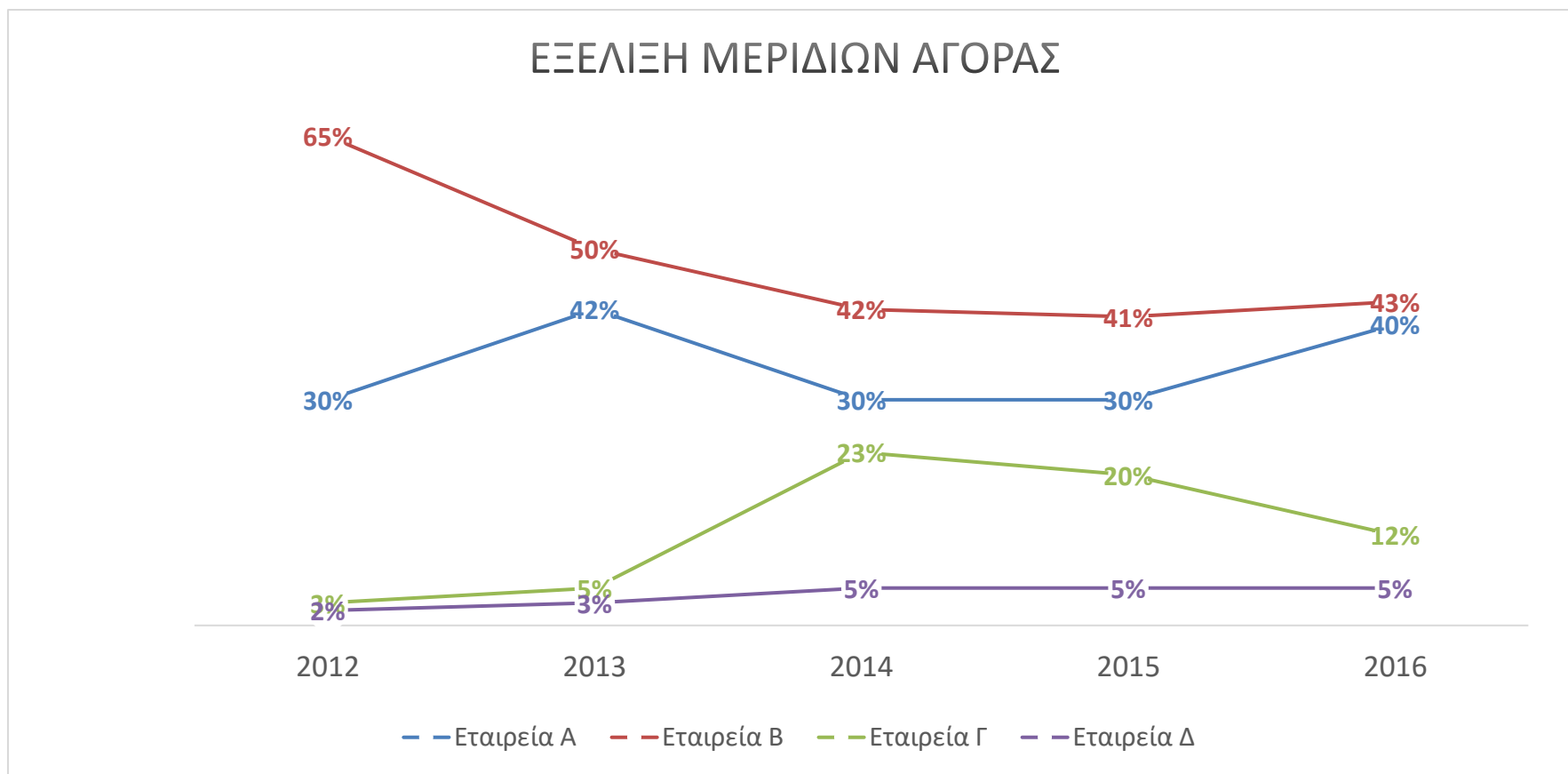
Μερίδια αγοράς - ασυμμετρία

Θεμελίωση δεσπόζουσας θέσης

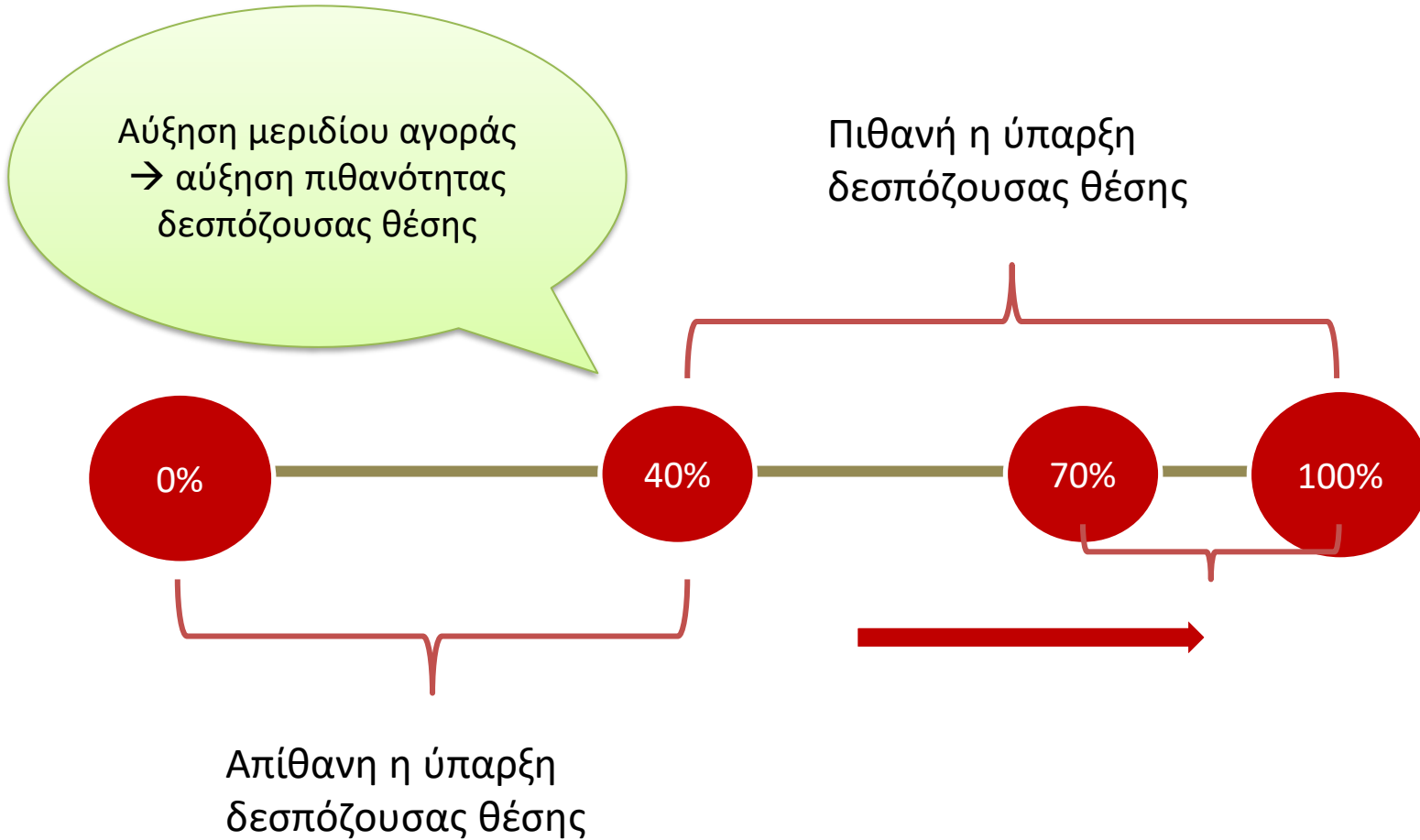
Μερίδια αγοράς – διαχρονική εξέλιξη

Θεμελίωση δεσπόζουσας θέσης

Μερίδια αγοράς

Θεμελίωση δεσπόμενης θέσης

Εμπόδια εισόδου / επέκτασης

Εμπόδια εισόδου

- Καθοριστικός παράγοντας βαθμού και ανθεκτικότητας δύναμης αγοράς
- Απουσία εμποδίων εισόδου → ανεπιτυχής η άσκηση ισχύος στις τιμές
- Καθιστούν αδύνατη την ανάπτυξη δυνητικού ανταγωνισμού

Εμπόδια επέκτασης

- Καθιστούν δύσκολη την αύξηση της παραγωγής μιας υφιστάμενης επιχείρησης
- Επίπεδο παραγωγικής ικανότητας
- Βαθμός αξιοποίησης παραγωγικής ικανότητας

Θεμελίωση δεσπόζουσας θέσης

Εμπόδια εισόδου / επέκτασης

Νομικοί φραγμοί

- Μονοπωλιακά / αποκλειστικά δικαιώματα
- Άδειες λειτουργίας / εγκατάστασης (π.χ. ταξί)
- Χωροταξικές ρυθμίσεις
- Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας / πατέντες / ευρεσιτεχνίες
- Ποσοτώσεις παραγωγής (π.χ. αγελαδινό γάλα)

Άλλα πλεονεκτήματα

- Οικονομίες κλίμακας και φάσματος
- Προνομιακή πρόσβαση σε πρώτες ύλες / τεχνολογία
- Εγκατεστημένο σύστημα διανομής / πωλήσεων
- Επιδράσεις δικτύου (network effects)
- Κόστος εναλλαγής προμηθευτή (switching cost)
- Μη ανακτήσιμο κόστος (sunk cost)

Θεμελίωση δεσπόμενης θέσης

Εμπόδια εισόδου / επέκτασης

Πληροφοριακά εμπόδια εισόδου

- Τεχνικές προδιαγραφές
- Στοιχεία πελατών

Στρατηγικά εμπόδια

- Μεγάλες διαφημιστικές δαπάνες → μη ανακτήσιμο κόστος
- Μακροπρόθεσμες συμβάσεις με πελάτες → επιδράσεις εγκλωβισμού (locked-in effects)
- Αύξηση κόστους μεταστροφής (switching cost)
- Υπερπολλαπλασιασμός προϊόντων (brand proliferation)
- Δίκτυο αποκλειστικής αντιπροσώπευσης

Θεμελίωση δεσπόζουσας θέσης

Δύναμη αγοραστή

- **Η ισχύς των αγοραστών μπορεί να επιβάλλει ανταγωνιστικό περιορισμό στη συμπεριφορά μιας επιχείρησης**
- Παραδείγματα αγοραστών με ισχύ
 - Υπεραγορές
 - Πλατφόρμες συνδρομητικής τηλεόρασης
 - Κυβερνήσεις που αγοράζουν αμυντικό εξοπλισμό ή φάρμακα
- **Πηγές ισχύος**
 - Μέγεθος πελάτη → συγκριτικά με προμηθευτές και μέγεθος αγοράς
 - Εμπορική σημασία πελάτη
- **Μέτρηση ισχύος**
 - Στροφή σε εναλλακτικό προμηθευτή
 - Προώθηση νέας εισόδου στην αγορά
 - Κάθετη ολοκλήρωση

Καταχρηστική εκμετάλλευση

Ιδιαίτερη ευθύνη (special responsibility)

- Η κατοχή δεσπόζουσας θέσης δεν απαγορεύεται
- **ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑ ΘΕΣΗ ΦΕΡΟΥΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΕΥΘΥΝΗ ΝΑ ΜΗΝ ΝΟΘΕΥΟΥΝ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΟΥΣ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ**

*«Η διαπίστωση της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης δεν συνεπάγεται αυτή καθ' αυτή καμία μομφή προς την οικεία επιχείρηση, αλλά σημαίνει μόνο ότι η τελευταία υπέχει ανεξάρτητα από τους λόγους που κατέχει μια τέτοια θέση, **ιδιαιτέρη ευθύνη να μη θίγει με τη συμπεριφορά της την άσκηση πραγματικού και ανόθευτου ανταγωνισμού στην κοινή αγορά**» (Υποθέσεις Michelin και Irish Sugar)*

➔ η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται για τις επιχειρήσεις που δεν κατέχουν δεσπόζουσα θέση

Καταχρηστική εκμετάλλευση

Ιδιαίτερη ευθύνη (special responsibility)

- Δικαίωμα δεσπόζουσας επιχείρησης να διαφυλάσσει τα εμπορικά της συμφέροντα όταν απειλούνται
«Η δεσπόζουσα επιχείρηση έχει την ευχέρεια, σε λογικό μέτρο, να προβαίνει σε πράξεις που κρίνει πρόσφορες για την προστασία των συμφερόντων της, πλην όμως δεν μπορούν να γίνουν δεκτές τέτοιες ενέργειες, όταν αποσκοπούν στην ενίσχυση της δεσπόζουσας αυτής θέσης και στην καταχρηστική εκμετάλλευση της»
(Υποθέσεις United Brand, British Gypsum και Campagnie Maritime Belge Transports)

Έννοια «κατάχρησης»

- Αντικειμενική έννοια → ενδιαφέρουν τα (ενδεχόμενα) αποτελέσματα
 - Δεν απαιτείται η απόδειξη ύπαρξης πρόθεσης
 - Στοιχεία που δεικνύουν πρόθεση λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του προστίμου

*«Αφορά τη συμπεριφορά δεσπίζουσας επιχείρησης, η οποία είναι σε θέση να επηρεάσει τη δομή της αγοράς όπου, λόγω ακριβώς της παρουσίας της, ο βαθμός του ανταγωνισμού είναι ήδη μειωμένος, και η οποία έχει ως συνέπεια, με την προσφυγή σε **μέσα διαφορετικά από εκείνα που διέπουν τον φυσιολογικό ανταγωνισμό [...]** την παρεμπόδιση της διατήρησης του υφιστάμενου επιπέδου ανταγωνισμού ή και της ανάπτυξης του» (Υπόθεση Hoffman La-Roche)*

Οικονομοκεντρική προσέγγιση

Εστιάζει στην ανταγωνιστική ζημία (competitive harm) και όχι στον τύπο της παράβασης

Θεωρίες ανταγωνιστικής ζημίας (theories of competitive harm)

Σχετικά έγγραφα

- Μια οικονομική προσέγγιση του άρθρου 102 ΣΛΕΕ (EAGCP report, Ιούλιος 2005)
- Έγγραφο διαβούλευσης αναφορικά με το άρθρο 102 ΣΛΕΕ (Δεκέμβρης 2005)
- Ανακοίνωση προτεραιοτήτων αναφορικά με την εφαρμογή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ (25/2/2009)

Καταχρηστικές πρακτικές (βάσει τύπου)

Τιμολογιακές καταχρήσεις

- Υπερβολική τιμολόγηση (excessive pricing)
- Ληστρική τιμολόγηση (predatory pricing)
- Διακριτική τιμολόγηση (price discrimination)
- Εκπτώσεις πίστης (loyalty rebates)
- Συμπίεση περιθωρίου κέρδους (margin squeeze)

Μη τιμολογιακές καταχρήσεις

- Αθέμιτοι όροι συναλλαγής (unfair trading terms)
- Άρνηση/διακοπή προμήθειας (refusal to deal/supply)
- Δεσμευμένες και ομαδικές πωλήσεις (tying / bundling)

Καταχρηστικές πρακτικές (βάσει επίπτωσης)

Εκμεταλλευτικές πρακτικές

- Άμεσος επηρεασμός συμφερόντων καταναλωτών / άλλων επιχειρήσεων (προμηθευτών ή αγοραστών)
(π.χ. υπερβολική τιμολόγηση ή αυθαίρετοι όροι συναλλαγής)

Καταχρηστικός αποκλεισμός

- Έμμεσος επηρεασμός συμφερόντων καταναλωτών
- Δημιουργία εμποδίων εισόδου νέων ανταγωνιστών ή παραγκωνισμού υφιστάμενων ανταγωνιστών ή επιχειρήσεων που βρίσκονται σε άλλα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας
(π.χ. άρνηση πώλησης, εκπτώσεις πίστης, άνιση μεταχείριση, συμπίεση περιθωρίου κέρδους)

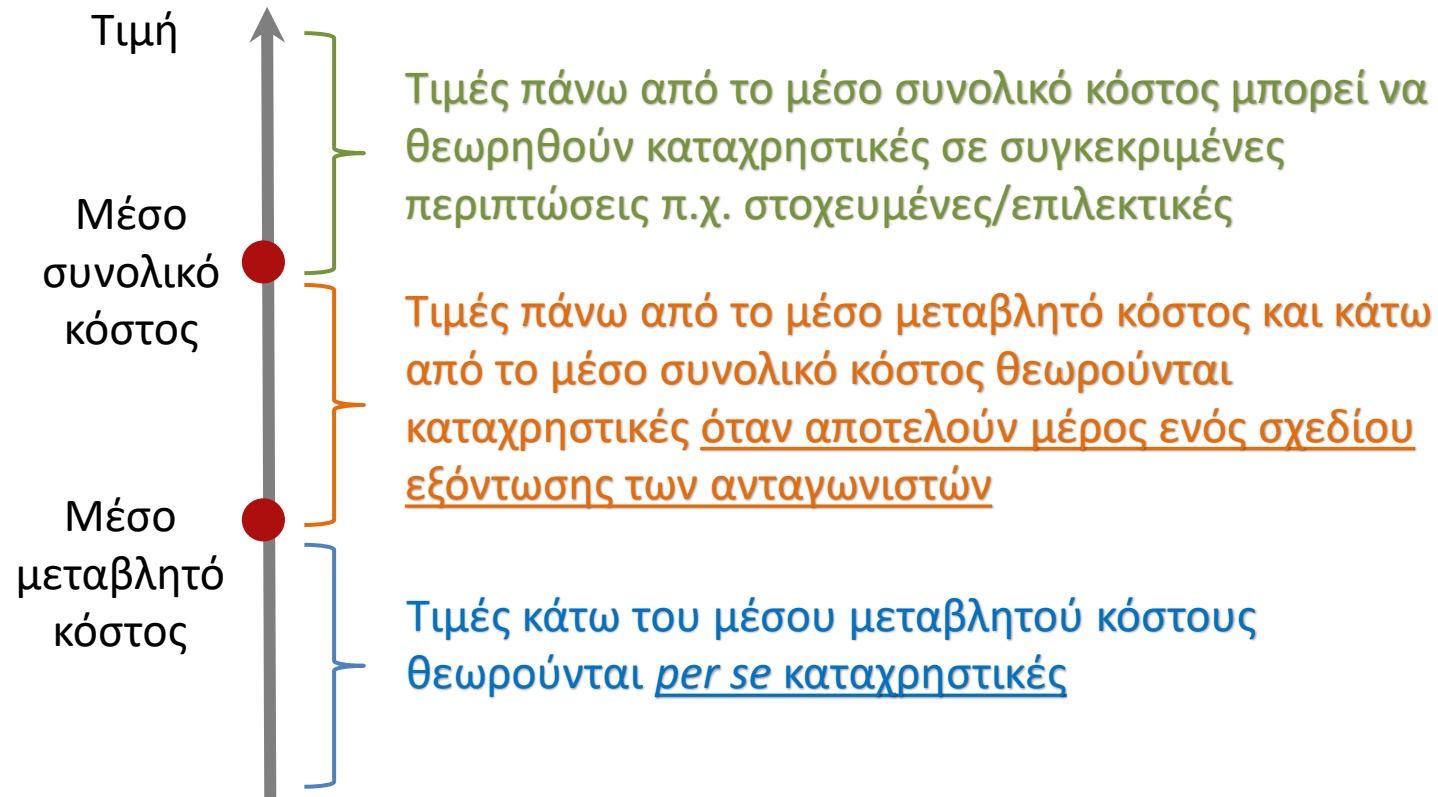
Επιθετική τιμολόγηση (predatory pricing)

- Επιβολή πολύ χαμηλής τιμής από δεσπόζουσα επιχείρηση με σκοπό:
 - Εκτοπισμό / πειθάρχηση ανταγωνιστών
 - Αποτροπή εισόδου
- Συστατικά στοιχεία
 - Βραχυπρόθεσμα → απώλεια κερδών
 - Μακροπρόθεσμα → ανάκτηση απολεσθέντων κερδών

Επιθετική τιμολόγηση (predatory pricing)

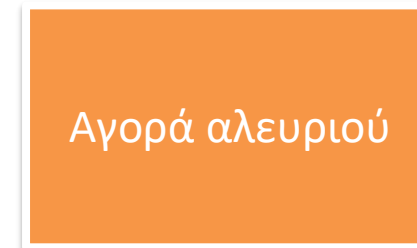
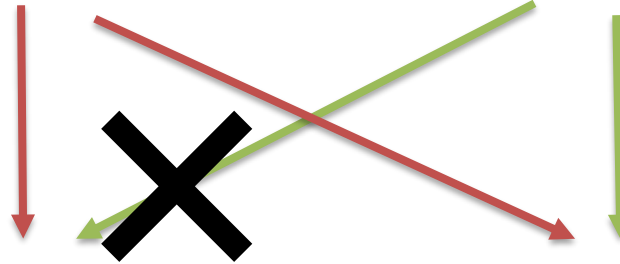
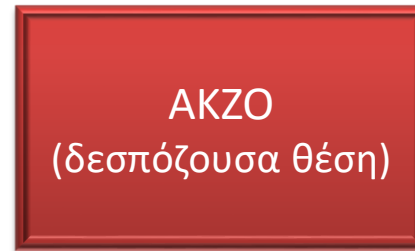

Επιθετική τιμολόγηση

Υπόθεση Akzo

Αγορά
υπεροξειδίου
του βενζολίου

Επιθετική τιμολόγηση

Υπόθεση Akzo

- Απειλές Akzo προς ECS → στόχευαν στον εξαναγκασμό της ECS να αποσυρθεί από τη βιομηχανία των πλαστικών
- Πρόθεση Akzo να προχωρήσει σε:
 - γενική μείωση τιμών πέραν του υπεροξειδίου του βενζολίου
 - πωλήσεις κάτω του κόστους ακόμη και εάν αυτή η ενέργεια θα της προκαλούσε ζημίες
- Επιβεβαίωση απειλών από εσωτερικό σημείωμα στελέχους της Akzo

Επιθετική τιμολόγηση

Υπόθεση Akzo

- Η Akzo άρχισε να προμηθεύει τους μεγαλύτερους πελάτες της ECS που δραστηριοποιούνταν στη βιομηχανία του αλευριού με υπεροξείδιο βενζολίου σε πολύ χαμηλές τιμές (**επιλεκτική/στοχευμένη μείωση τιμών**)
 - Κάτω από το μέσο συνολικό κόστος της Akzo
 - Πολύ πιο κάτω από τις τιμές που επικρατούσαν προηγουμένως στην αγορά (πριν την είσοδο της ECS στον τομέα των πλαστικών)
 - Οι τιμές σε πιστούς πελάτες της Akzo ήταν κατά 60% υψηλότερες (ζήτημα διακριτικής τιμολόγησης)
 - Πωλούσε κάτω από το μέσο μεταβλητό κόστος ορισμένα μίγματα βιταμινών που προμηθευόταν από τρίτες επιχειρήσεις προκειμένου να τις μεταπωλήσει σε πελάτες της (μέρος ευρύτερης στρατηγικής)
 - Χρονική διάρκεια: τέλος δεκαετίας '80 για μία δεκαετία

Επιθετική τιμολόγηση

Υπόθεση Akzo

- **Επιδράσεις σε ECS**
 - Μείωση πωλήσεων περίπου 30% μέσα σε 4 χρόνια (1980-1984) στο HB
 - Μείωση περιθωρίων κέρδους
 - Αύξηση τραπεζικού δανεισμού → πρόσθετο κόστος από τόκους
 - Περικοπές σε E&A → καθυστέρηση αλλαγών στο εργοστάσιο της / αύξηση παραγωγικής δυναμικότητας
- Η Επιτροπή έκρινε ότι η Akzo εφάρμοσε επιθετική τιμολόγηση → **εστίασε στις απειλές και τις προθέσεις της Akzo**
- Στόχος της πρακτικής της Akzo ήταν ο αποκλεισμός / πειθάρχηση της ECS → η Akzo δεν εφάρμοσε μια γενική πολιτική μείωσης τιμών
- Η Akzo επεδίωξε να διατηρήσει/ενισχύσει τη θέση της στην αγορά μέσω αποκλεισμού της ECS
- Δεν υπήρχε αντικειμενική αιτιολόγηση της συμπεριφοράς της Akzo
- Σοβαρή παράβαση καθώς στόχευε στον αποκλεισμό της επέκτασης της ECS σε ένα άλλο μέρος της αγοράς

Επιθετική τιμολόγηση

Υπόθεση Akzo

- Το ΔΕΕ επικύρωσε την απόφαση της Επιτροπής → καθόρισε ένα διττό κανόνα (Κριτήριο Akzo) που βασίζεται στο κόστος
 - **Τιμή < ΜΜΚ** → δεν υπάρχει οικονομική εξήγηση → *per se* κατάχρηση
 - **ΜΜΚ < Τιμή < ΜΣΚ** → κατάχρηση μόνον εάν αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου σχεδίου εξόντωσης των ανταγωνιστών → μπορεί να οδηγήσει στον αποκλεισμό μίας επιχείρησης εξίσου αποτελεσματικής με την δεσπόζουσα επιχείρηση

Επιθετική τιμολόγηση

Υπόθεση Wanadoo

- France Telecom
 - κατείχε σχεδόν μονοπωλιακή θέση στη χονδρική αγορά ευρυζωνικών υπηρεσιών
- Wanadoo
 - ανήκε κατά 72% στην France Telecom
 - Από τα τέλη του 1999 μέχρι τον 10/2002 εμπορεύονταν προϊόντα ADSL με την επωνυμία Wanadoo ADSL (χωρίς ADSL modem) και eXtense (με ADSL modem) σε οικιακούς χρήστες
- Άλλοι πάροχοι υπηρεσιών γρήγορου διαδικτύου προσέφεραν ανταγωνιστικά προϊόντα → βασίζονταν σε αγορά χονδρικών ευρυζωνικών υπηρεσιών από την France Telecom

Επιθετική τιμολόγηση

Υπόθεση Wanadoo

- Στόχος της Wanadoo → εξόντωση του ανταγωνισμού σε πρώιμο στάδιο ανάπτυξης της αγοράς
- **Τιμολόγηση Wanadoo**

03/2001 – 07/2001	08/2001-12/2001	01/2002 – 10/2002
$\frac{\text{Έσοδα}}{\text{Μεταβλητό κόστος}} = 60,3\%$	$\frac{\text{Έσοδα}}{\text{Συνολικό κόστος}} = 89,5\%$	$\frac{\text{Έσοδα}}{\text{Συνολικό κόστος}} = 92\%$
Τιμή < MMK	MMK < Τιμή < ΜΣΚ + πρόθεση εξόντωσης	MMK < Τιμή < ΜΣΚ + πρόθεση εξόντωσης

Επιθετική τιμολόγηση

Υπόθεση Wanadoo

- Στρατηγικό σχέδιο εξόντωσης ανταγωνιστών
 - Έγγραφο 07/2000
 - «*προληπτικός αποκλεισμός της αγοράς ADSL με πλήρη προσφορά περιλαμβάνουσα [επιπλέον] πακέτο (rack) και επιτάχυνση των τοποθετήσεων για το 2001, αλλά αρνητικό ισολογισμό*»
 - Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο 07/2000
 - «*είναι δυσχερής ο προσωρινός αποκλεισμός της αγοράς με υπερβολικά υψηλή τιμή*»
 - Ενημερωτικό έγγραφο για το 2001
 - «*ο προληπτικός αποκλεισμός της αγοράς ADSL είναι αναγκαίος*»
 - Παρουσίαση της 28/2/2001
 - «*εκστρατεία προληπτικού αποκλεισμού της αγοράς υψηλής ταχύτητας από τη [Wanadoo]*»

Επιθετική τιμολόγηση

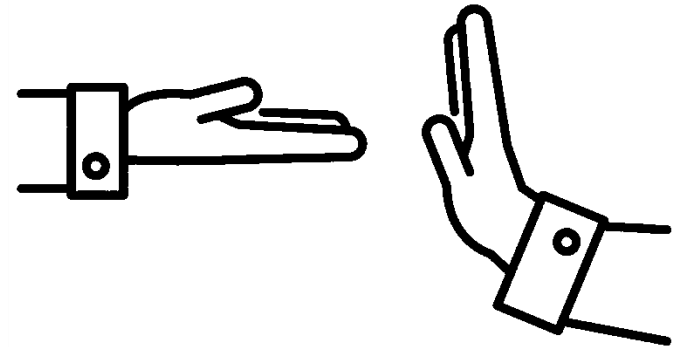
Υπόθεση Wanadoo

- **Επιδράσεις στην αγορά**
 - **Περίοδος 01/2001 – 09/2002**
 - Αύξηση μεριδίου αγοράς Wanadoo από **46% σε 72%** (την ίδια περίοδο το μέγεθος της αγοράς πενταπλασιάστηκε)
 - Σημαντική μείωση του μεριδίου αγοράς των ανταγωνιστών της Wanadoo
 - Έξοδος της Mangoosta (ανταγωνίστρια της Wanadoo) από την αγορά
 - Είσοδος στην αγορά ενός νέου ανταγωνιστή με 5.000 συνδρομητές
- **Αυξημένη πιθανότητα ανάκτησης ζημιών**
 - Υψηλό κόστος μεταστροφής καταναλωτών λόγω επιδράσεων «εγκλωβισμού» (*locked-in effects*)
 - Υψηλό κόστος εισόδου στην αγορά και απόκτησης κρίσιμης μάζας συνδρομητών (π.χ. υψηλό κόστος για εξοπλισμό, εμπορική προώθηση, εμπορική επωνυμία)
 - Υψηλό κόστος δημιουργίας νέου δικτύου → εμπόδια εισόδου στην αγορά
 - Κάθετη ολοκλήρωση της France Telecom → ευκολότερη η εκμετάλλευση της δεσπόμενης θέσης
 - Αυξημένα κέρδη Wanadoo μετά τον 10/2002 → λογική η υπόθεση για επανάκτηση

Άρνηση προμήθειας / συνεργασίας (refusal to supply / deal)

- Η δεσπόζουσα επιχείρηση έχει δικαίωμα να επιλέγει τους αντισυμβαλλομένους της **ΕΝΤΟΥΤΟΙΣ**
 - δεν μπορεί να παύσει την προμήθεια ενός αγοραστή, τιμωρώντας τον για τη συνεργασία με ανταγωνιστή
 - να εξαναγκάσει τους ανταγωνιστές της να τερματίσουν τη δραστηριοποίησή τους (π.χ. μέσω της άρνησης προμήθειας ενός προϊόντος απαραίτητου για την διεξαγωγή των δραστηριοτήτων τους)
- Τρόποι αποκλεισμού
 - τερματισμός υφιστάμενης εμπορικής σχέσης
 - άρνηση προμήθειας προϊόντων
 - άρνηση παροχής πληροφοριών
 - άρνηση πρόσβασης σε μια ουσιώδη διευκόλυνση / υποδομή (π.χ. δίκτυο τηλεπικοινωνιών)

Άρνηση προμήθειας / συνεργασίας

- **Άρνηση προμήθειας**
 - Ρητή
 - Εξυπονοούμενη
 - καθυστέρηση στην εκτέλεση παραγγελίας
 - προσκόμματα
 - υπερβολικές απαιτήσεις
- **Εξετάζονται σωρευτικά:**
 - ❶ Η άρνηση αφορά προϊόν που αντικειμενικά απαιτείται για την άσκηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε μια αγορά
→ δεν υπάρχει πραγματικό / δυνητικό υποκατάστατο
 - ❷ Η άρνηση ενδέχεται να οδηγήσει σε εξάλειψη του αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε αγορά επόμενου σταδίου
 - ❸ Η άρνηση ενδέχεται να αποβεί επιζήμια για τους καταναλωτές

Άρνηση προμήθειας / συνεργασίας

Υπόθεση Magill

- Τρεις ραδιοτηλεοπτικοί φορείς (RTE, BBC και ITP)
 - δημοσίευαν εβδομαδιαίες λίστες με τα τηλεοπτικά τους προγράμματα
 - απέστειλαν δωρεάν σε εφημερίδες και περιοδικά τις λίστες των προγραμμάτων τους με περιορισμούς χρήσης
- Οι κατάλογοι προστατεύονταν από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (βάσει εθνικού δικαίου)
- Οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς αρνήθηκαν να χορηγήσουν πληροφορίες για τα τηλεοπτικά τους προγράμματα στην Magill → επικαλέστηκαν τα δικαιώματα δημιουργού
- Η Magill επεδίωξε να εκδώσει έναν περιεκτικό οδηγό όλων των ραδιοτηλεοπτικών φορέων παρά την άρνηση των ραδιοτηλεοπτικών φορέων να χορηγήσουν άδεια χρήσης
- Προσφυγή ραδιοτηλεοπτικών φορέων στο Δικαστήριο → εξέδωσε απαγόρευση χρήσης των λιστών με το εβδομαδιαίο τους πρόγραμμα από την Magill
- Η Magill υπέβαλε καταγγελία ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Άρνηση προμήθειας / συνεργασίας

Υπόθεση Magill

- **Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής**

- Ραδιοτηλεοπτικοί φορείς → *de facto* μονοπωλιακή θέση σε σχέση με το εβδομαδιαίο τους πρόγραμμα
- Αναγκαίες οι πληροφορίες τηλεοπτικού περιεχομένου των ραδιοτηλεοπτικών φορέων (π.χ. ημέρα/ώρα, τίτλος προγράμματος) για την ετοιμασία ενιαίου περιεκτικού οδηγού → δυνατότητα παρεμπόδισης ανταγωνισμού στην αγορά των εβδομαδιαίων τηλεοπτικών προγραμμάτων
- Δεν υπάρχει αντικειμενική αιτιολόγηση
- Η άρνηση χορήγησης άδειας χρήσης συνιστά κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης

- **Απόφαση Γενικού Δικαστηρίου**

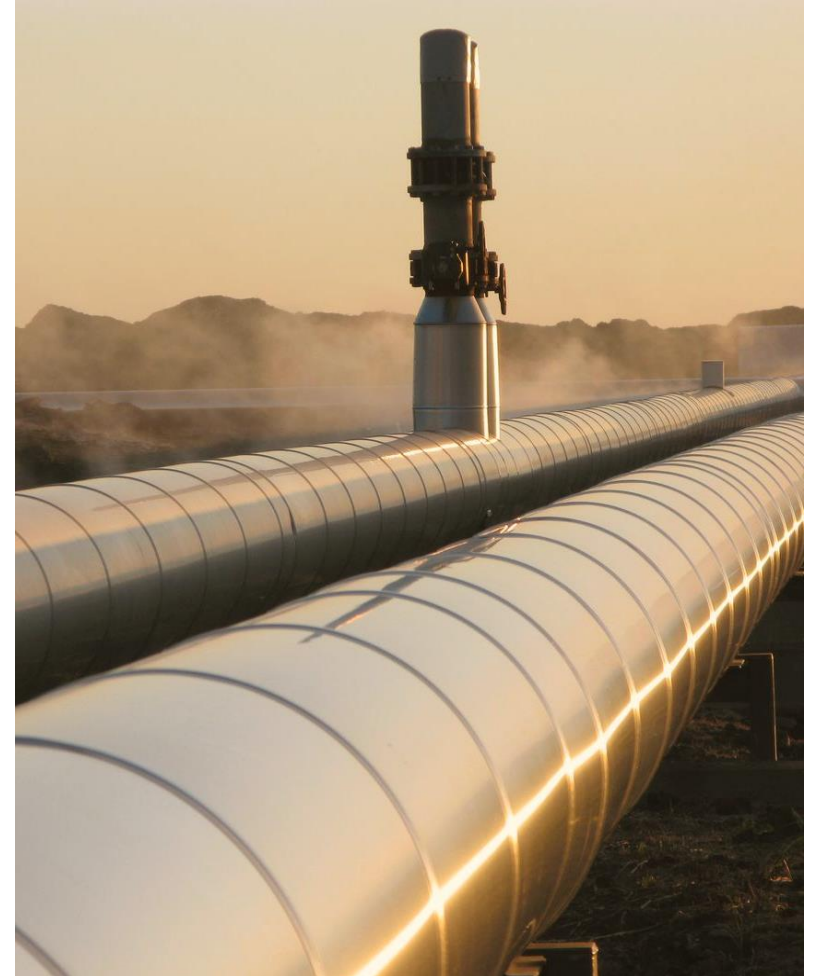
- Η εξάσκηση ενός δικαιώματος που αφορά δικαιώματα δημιουργού μπορεί σε **εξαιρετικές περιπτώσεις να συνιστά κατάχρηση**
- Προυποθέσεις
 - ➊ Αναγκαιότητα πρόσβασης για δραστηριοποίηση σε μια γειτονική αγορά
 - ➋ Αποκλεισμός ανταγωνισμού
 - ➌ Αποτροπή εμφάνισης νέου προϊόντος

Άρνηση προμήθειας / συνεργασίας

Υπόθεση GDF

- **GDF** → κατείχε δεσπόζουσα θέση στην αγορά του φυσικού αερίου στην Γαλλία
- Διαχειριζόταν αγωγούς μεταφοράς φυσικού αερίου από Βόρεια θάλασσα προς Ευρώπη
- **Marathon Oil** → ήθελε να αποκτήσει πρόσβαση σε αγωγούς μεταφοράς φυσικού αερίου από τη Βόρεια Θάλασσα προς τη Δυτική Ευρώπη
- **Επίμαχη πρακτική**
 - Δέσμευση πλειοψηφίας δυναμικότητας δικτύου μεταφοράς από GDF (over hoarding)
 - Άρνηση συνεργασίας με Marathon Oil → περιορισμένη διαθεσιμότητα χωρητικότητας
 - Αγωγοί μεταφοράς φυσικού αερίου → ουσιώδης υποδομή / διευκόλυνση με χαρακτηριστικά φυσικού μονοπωλίου

Άρνηση προμήθειας / συνεργασίας

Υπόθεση GDF

- Θεωρία ανταγωνιστικής ζημίας
 - Διατήρηση / ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης μέσω αποκλεισμού εισόδου νέων ανταγωνιστών
 - Απουσία ανταγωνιστικής πίεσης / εισόδου σε αποτελεσματική κλίμακα
- Δεσμεύσεις GDF
 - Άμεση αποδέσμευση 10% δυναμικότητας αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου στη Γαλλία σε όφελος άλλων επιχειρήσεων
 - Το μερίδιο αγοράς στις δεσμευμένες χωρητικότητες δεν θα υπερβαίνει το 50% στα επόμενα 10 έτη

Δεσμευμένες πωλήσεις (Tying)

Δεσμευμένες πωλήσεις

- Ο πελάτης που αγοράζει ένα προϊόν (δεσμεύον προϊόν) υποχρεώνεται να αγοράσει και ένα άλλο προϊόν (δεσμευμένο προϊόν)
 - Φωτοτυπική μηχανή και φωτοτυπικό χαρτί
 - Τηλεφωνική συσκευή και συμβόλαιο τηλεφωνίας

Τεχνική δεσμευμένη πώληση

- Το δεσμεύον προϊόν λειτουργεί κανονικά όταν συνδυαστεί με το δεσμευμένο προϊόν αλλά όχι με ανταγωνιστικά προϊόντα

Συμβατική δεσμευμένη πώληση

- Ο πελάτης που αγοράζει το δεσμεύον προϊόν αναλαμβάνει την υποχρέωση να αγοράσει το δεσμευμένο προϊόν και όχι ανταγωνιστικά προϊόντα

Δεσμευμένες πωλήσεις

Θετικές επιδράσεις

- Ζήτηση
 - Χαμηλότερη τιμή για αγορά του πακέτου
 - Καλύτερη πληροφόρηση για προτιμήσεις πελάτη (metering device)
- Προσφορά
 - Μείωση κόστους παραγωγής και διανομής → εκμετάλλευση οικονομιών κλίμακας και φάσματος
 - Μείωση κόστους εμπορικής προώθησης και τιμολόγησης (π.χ. Triple play)
 - Τεχνική εμπορικής προώθησης (π.χ. εφημερίδες και περιοδικά, ταξιδιωτικά πακέτα)
 - Προστασίας φήμης μέσω διασφάλισης ελέγχου ποιότητας

Αρνητικές επιδράσεις

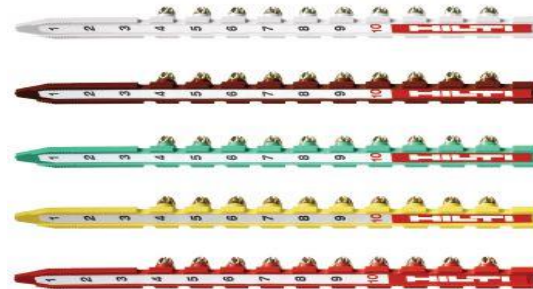
- Άσκηση δύναμης στην αγορά του δεσμευόντος προϊόντος → Αποκλεισμός ανταγωνιστών από την αγορά του δεσμευμένου προϊόντος (leverage)
- Δημιουργία εμποδίων εισόδου στην αγορά
- Περιορισμός επιλογών για καταναλωτές

Δεσμευμένες πωλήσεις

Υπόθεση Hilti

- Hilti → δραστηριοποιείται στην κατασκευή διαφόρων προϊόντων για την στερέωση υλικών π.χ. πιστόλια καρφώματος, δεσμίδες φυσιγγίων, φυσίγγια και καρφιά
- Κατείχε δεσπόμενη θέση (70-80% στην αγορά καρφιών στο ΗΒ)

Δεσμευμένες πωλήσεις

Υπόθεση Hilti

- **Επίμαχη πρακτική Hilti**
 - Αρνήθηκε να πωλήσει πιστόλια καρφώματος χωρίς δικά της καρφιά
 - Αρνήθηκε να χορηγήσει εγγύηση για την ποιότητα των προϊόντων της εάν ο καταναλωτής χρησιμοποιούσε ανταγωνιστικά καρφιά
 - Μείωσε τις εκπτώσεις για την αγορά προϊόντων της από πελάτες που αγόραζαν ανταγωνιστικά καρφιά
 - Ισχυρίστηκε ότι η συμπεριφορά της στόχευε στη διασφάλιση της καλής ποιότητας και της ασφάλειας των προϊόντων της
- **Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής**
 - Αποκλεισμός ανταγωνιστών Hilti στην αγορά καρφιών για πιστόλια Hilti → αποστέρηση εναλλακτικών πηγών προμήθειας σε καταναλωτές
 - Μεγαλύτερα οφέλη Hilti από καρφιά και όχι πιστόλια
 - Παρεμπόδιση εισόδου νέων ανταγωνιστών στην αγορά καρφιών

Δεσμευμένες πωλήσεις

Υπόθεση Nespresso

- Nespresso
 - Μερίδιο αγοράς 73% στις μηχανές espresso μιας μερίδας το 2012 → δεσπόμενη θέση
 - Μερίδιο αγοράς 85% στην αγορά των καψουλών για μηχανές espresso μιας μερίδας → δεσπόμενη θέση
- Εφαρμογή τεχνικής και συμβατικής δέσμευσης
 - Περίοδος 2007-2013 έγιναν 4 τροποποιήσεις σε μηχανές Nespresso → ασύμβατες οι ανταγωνιστικές κάψουλες
 - Χορήγηση εγγύησης μόνον σε όσους αγόραζαν κάψουλες Nespresso (οδηγίες χρήσης στις μηχανές Nespresso) → αποκλεισμός ανταγωνιστικών κάψουλων
 - Αποκλεισμός ανταγωνιστών και δημιουργία εμποδίων εισόδου στην αγορά

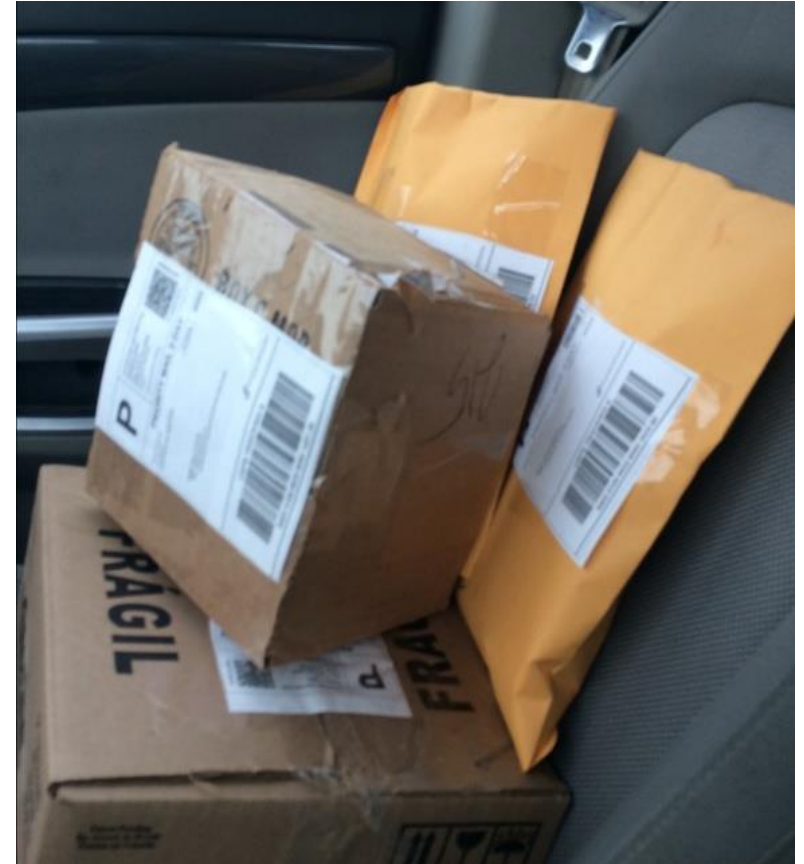

Εκπτώσεις (Rebates)

Υπόθεση Deutsche Post I

- Η DP κατείχε δεσπύζουσα θέση στην αγορά της παράδοσης δεμάτων/πακέτων μέσω ταχυδρομείου (85% μερίδιο αγορά)
- Εφάρμοσε ένα μακροχρόνιο σχέδιο εκπτώσεων πίστης (1974 -2000) → χορηγούσε εκπτώσεις σε μεγάλους πελάτες υπό τον όρο ότι θα απέστελλαν όλα τα δέματα/πακέτα ή μεγάλο μέρος αυτών μέσω DP
- Αντιανταγωνιστικές επιδράσεις
 - Αποθάρρυνση ανταγωνιστών να αποκτήσουν κρίσιμη μάζα πελατείας → επηρέασε την επιτυχία εισόδου στην αγορά

Εκπτώσεις (Rebates)

Υπόθεση Intel

- **Intel**

- Κατείχε μερίδιο αγοράς πέραν του 70% στους μικροεπεξεργαστές x86
- Σημαντικά εμπόδια εισόδου (μη ανακτήσιμες επενδύσεις σε E&A, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας IP, υψηλό κόστος υποδομών)
- Απουσία αντισταθμιστικής ισχύος αγοραστών (κατασκευαστές Η/Υ)
- Ήταν σημαντικός εμπορικός εταίρος
- ➔ **κατείχε δεσπόζουσα θέση**

- **Advanced Micro-Devices (AMD)**

- Ανταγωνιστής της Intel στην αγορά μικροεπεξεργαστών x86
- Το 2005 είχε αναπτύξει ένα ανώτερο μικροεπεξεργαστή από αυτόν της Intel

Εκπτώσεις (Rebates)

Υπόθεση Intel

- **Πρακτικές Intel**
 - **Εκπτώσεις πίστης**
 - Παραχώρησε εκπτώσεις σε κατασκευαστές Η/Υ (Dell, Lenovo, HP και NEC) υπό τον όρο ότι θα καλύπτουν **το σύνολο ή μεγάλο μέρος των αναγκών τους** (80-100%) σε επεξεργαστές x86 από αυτήν
 - **Απροκάλυπτοι περιορισμοί (naked restrictions)**
 - Κατέβαλε στη Media-Saturn χρηματικά ποσά υπό τον όρο ότι αυτή θα πωλεί **αποκλειστικά** υπολογιστές εξοπλισμένους με επεξεργαστές x86 της Intel
 - Κατέβαλε χρηματικά ποσά σε κατασκευαστές Η/Υ (HP, Acer και Lenovo) υπό τον όρο ότι αυτοί **θα αναβάλουν ή θα ακυρώσουν τη διάθεση στην αγορά προϊόντων εξοπλισμένων με επεξεργαστές της ανταγωνιστικής AMD και/ή θα επιβάλουν περιορισμούς στη διανομή των προϊόντων αυτών**

Εκπτώσεις (Rebates)

Υπόθεση Intel

- **Dell:** αποκλειστική προμήθεια από Intel (12/2002 – 12/2005)
- **HP:** πάνω από 95% προμήθεια από Intel, καθυστέρηση κυκλοφορίας Η/Υ με μικροεπεξεργαστή AMD, περιορισμός εμπορικής προώθησης Η/Υ με μικροεπεξεργαστή AMD
- **Nec:** πάνω από 80% προμήθεια από Intel (10/2002 – 11/2005)
- **Lenovo:** αποκλειστική προμήθεια από Intel για laptops
- **Acer:** καθυστέρηση την κυκλοφορία laptop με μικροεπεξεργαστή AMD
- Οι τιμές των μικροεπεξεργαστών x86 ακολούθησαν συνεχή πτωτική πορεία
- Η στρατηγική της Intel δεν ήταν ιδιαίτερα επιτυχής
- Η AMD παρέμεινε υγιής επιχείρηση

Εκπτώσεις (Rebates)

Υπόθεση Intel

- **Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής**
 - Οι πρακτικές της Intel είναι **per se** περιοριστικές του ανταγωνισμού
 - Οι πελάτες υποκινούνται να συνεργάζονται αποκλειστικά με την Intel (loyalty inducing effect)
 - Περιορισμός επιλογών πελατών
 - Μειωμένα κίνητρα για καινοτομίες
 - Αποθάρρυνση εισόδου στην αγορά
 - Δεν υπάρχει αντικειμενική αιτιολόγηση
 - **ΕΝΤΟΥΤΟΙΣ εξέτασε τις αντι-ανταγωνιστικές επιδράσεις στην αγορά**
 - Πρόστιμο στην Intel ύψους €1,06 δις

Εκπτώσεις (Rebates)

Υπόθεση Intel

- **Γενικό Δικαστήριο**

- Βασικά ερωτήματα

- Συνιστούν οι πρακτικές της Intel **εξ αντικειμένου περιορισμό του ανταγωνισμού** χωρίς να απαιτείται να εξεταστούν οι επιδράσεις στην αγορά;
 - Θα έπρεπε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διερευνήσει κατά πόσον η AMD είναι εξίσου αποτελεσματικός ανταγωνιστής;
- Επικύρωσε την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
 - Οι εκπτώσεις αποκλειστικότητας **εκ της φύσεως** τους περιορίζουν τον ανταγωνισμό
→ **δεν χρειάζεται να εξεταστούν οι περιστάσεις της υπόθεσης / επιδράσεις στην αγορά**
 - **Δεν χρειάζεται να εξεταστεί εάν ικανοποιείται το κριτήριο του εξίσου αποτελεσματικού ανταγωνιστή (δηλ. εάν οι εκπτώσεις είχαν τη δυνατότητα να αποκλείσουν έναν ανταγωνιστή εξίσου αποτελεσματικό με την Intel)**
 - Αγνόησε το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προέβη σε εκτεταμένη ανάλυση των ανταγωνιστικών επιδράσεων και εφάρμοσε το τεστ του εξίσου αποτελεσματικού ανταγωνιστή

Εκπτώσεις (Rebates)

Υπόθεση Intel

- **ΔΕΕ**

- Ακύρωσε την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου
- Το Γενικό Δικαστήριο είχε υποχρέωση να εξετάσει το σύνολο των επιχειρημάτων της Intel σε σχέση με την εφαρμογή του κριτηρίου του εξίσου αποτελεσματικού ανταγωνιστή κατά την ανάλυση των επίμαχων εκπτώσεων της Intel
- Το Γενικό Δικαστήριο πρέπει να εξετάσει ξανά την προσφυγή της Intel υπό το πρίσμα των επιχειρημάτων της Intel σε σχέση με την ικανότητα των επίμαχων εκπτώσεων να περιορίσουν τον ανταγωνισμό

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση InBen (ΑΤ.40134)

- InBen παραγωγός μπίρας με δεσπόζουσα θέση στο Βέλγιο
- Επίμαχη πρακτική – γεωγραφικός αποκλεισμός (geoblocking)
 - Αλλαγή συσκευασίας μπίρας Jupiler που προμηθεύει σε λιανέμπορες και χονδρέμπορες στην Ολλανδία ώστε να καταστεί πιο δύσκολη η εισαγωγή στο Βέλγιο
 - Δεν περιλάμβανε στη συσκευασία γαλλική εκδοχή υποχρεωτικών πληροφοριών
 - Αλλαγή σχεδιασμού και μεγέθους συσκευασίας
 - Περιορισμός όγκου πωλήσεων μπίρας Jupiler σε χονδρέμπορες στην Ολλανδία → με σκοπό να περιοριστούν οι εισαγωγές στο Βέλγιο
 - Εφαρμογή στρατηγικών προώθησης μπίρας Jupiler στην Ολλανδία υπό τον όρο οι λιανέμπορες να μην προσφέρουν τις ίδιες προωθήσεις σε πελάτες από το Βέλγιο
 - Άρνηση προμήθειας συγκεκριμένων εμπορικών επωνυμιών μπίρας εάν δεν περιορίζονταν οι εισαγωγές λιγότερο ακριβών μπυρών Jupiler από την Ολλανδία στο Βέλγιο
- **γεωγραφικός αποκλεισμός (geo-blocking)**
- Χρονική διάρκεια παράβασης: 9/2/2009 – 31/10/2016
- Πρόστιμο: €200 εκ. (απόφαση 13/5/2019)

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση InBev (ΑΤ.40134)

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση Distrigas

- **Distrigas** → κατείχε δεσπύζουσα θέση στην εισαγωγή και προμήθεια φυσικού αερίου στο Βέλγιο (μέχρι το 2001 κατείχε μονοπώλιο)
- Επίμαχες πρακτικές
 - Συμβόλαια με μεγάλους βιομηχανικούς πελάτες με μεγάλη διάρκεια για προμήθεια φυσικού αερίου (περίπου 60%)
 - Απαγόρευση μεταπώλησης φυσικού αερίου
- Θεωρία ανταγωνιστικής ζημίας
 - Αδύνατη η στροφή των καταναλωτών σε εναλλακτικούς προμηθευτές
 - Πρακτικά αδύνατη η είσοδος νέων ανταγωνιστών στην αγορά προμήθειας φυσικού αερίου → μεγάλο μέρος της αγοράς ήταν δεσμευμένο με μακροχρόνιες συμβάσεις με την Distrigas
 - Έλλειψη ρευστότητας στην αγορά φυσικού αερίου
 - Καθυστέρηση ανάπτυξης ανταγωνισμού στην αγορά

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση Distrigas

- **Δεσμεύσεις Distrigas (ισχύουν για 4 έτη – 2007 μέχρι 2010)**
 - Περίπου 65% του όγκου φυσικού αερίου θα αποδεσμευτεί από μακροχρόνια συμβόλαια → δεν εφαρμόζεται εάν το μερίδιο αγοράς της Distrigas είναι <40% ή το μερίδιο αγοράς του δεύτερου μεγαλύτερου ανταγωνιστή ανέλθει στο 20% του μεριδίου αγοράς της Distrigas → **άλλοι προμηθευτές μπορούν να διεκδικήσουν την απελευθερωμένη ζήτηση**
 - Κανένα νέο συμβόλαιο με βιομηχανικό πελάτη δεν θα έχει διάρκεια πέραν των 5 ετών → **πρακτικά εφικτή η μεταστροφή (switching)**
 - Για υφιστάμενα συμβόλαια πέραν των 5 ετών θα προστεθεί όρος που να προνοεί τον πρόωρο μονομερή τερματισμό τους με προειδοποίηση
 - Κανένα συμβόλαιο με μεταπωλητές φυσικού αερίου δεν θα έχει διάρκεια πέραν των 2 ετών
 - Δεν θα υπάρχει κανένας όρος που να περιορίζει τη χρήση, προορισμό, μεταπώληση φυσικού αερίου
 - Δεν θα υπάρχει όρος για ανανέωση της συμφωνίας και θα αφαιρεθούν τέτοιοι όροι από τις υφιστάμενες συμφωνίες ή δεν θα εφαρμοστούν

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση Google Shopping

- **Google**

- Μερίδιο αγοράς πάνω από 90% στην αγορά της γενικής διαδικτυακής αναζήτησης (search engines)
- Το 2004 εισήγαγε την υπηρεσία Froogle → παραδοχή Google για αποτυχία
- Το 2008 άλλαξε την εμπορική επωνυμία της Froogle σε Google Product Search → εισάχθηκαν νέα χαρακτηριστικά π.χ. ο πελάτης πατώντας κλικ σε μία κυψελίδα που περιλαμβάνει φωτογραφία / τιμή του προϊόντος κατευθύνεται στην ιστοσελίδα του πωλητή (προηγουμένως πατώντας κλικ ο πελάτης κατευθυνόταν στο Google Comparison Service)
- Το 2013 μετονομάστηκε σε Google Shopping (υπηρεσίες σύγκρισης αγορών- CSS)

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση Google Shopping

The screenshot shows a Google search for "cuisinart toaster". The search bar contains the text "cuisinart toaster" and the Google logo is on the left. Below the search bar are navigation tabs: "All" (selected), "Shopping", "Images", "Videos", "News", "More", "Settings", and "Tools". The search results show "About 544,000 results (0.55 seconds)". Below this is a section titled "Shop for Cuisinart toasters" with a "Sponsored" label. Five product cards are displayed, each with an image of a toaster, a title, a price, and a retailer. A right arrow button is visible on the right side of the product cards.

Product Name	Price	Retailer
Cuisinart 2-Slice Metal Classic ...	£49,95	John Lewis By Kelkoo
Cuisinart The Bakery Artisan ...	£69,95	Harts Of Stur By Google
Cuisinart Custom Select 4-Slice ...	£79,95	eCookshop.co.uk By Twenga
Cuisinart 4-Slice Metal Classic ...	£69,95	Currys By Shopzilla
Cuisinart ® Classic 4-Slice ...	£69,95	John Lewis By Google

Cuisinart Toasters - Make Your House Into A Home - crateandbarrel.com

www.crateandbarrel.com/Toasters/home_decor

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση Google Shopping

- **Στρατηγική Google**

- Συστηματική παρουσίαση του Google Shopping σε πιο περίοπτη θέση στα αποτελέσματα της μηχανής αναζήτησης της Google
- Υποβάθμιση των ανταγωνιστικών υπηρεσιών της Google Shopping

- **Εμπειρικά στοιχεία**

- Απότομη πτώση κίνησης σε ανταγωνιστικές υπηρεσίες και ραγδαία αύξηση της κίνησης της υπηρεσίας Google Shopping (επεξεργασία 5,4 Terabyte δεδομένων με ιστορικά αναζήτησης)
- Η μετακίνηση από την πρώτη θέση στην τρίτη θέση στην πρώτη σελίδα των αποτελεσμάτων αναζήτησης μειώνει τα κλικ κατά 50%

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση Google Shopping

- **Αντι-ανταγωνιστικές επιδράσεις**

- Δημιουργία μη αξιοκρατικού πεδίου άσκησης ανταγωνισμού
→ αθέμιτο ανταγωνιστικό προβάδισμα Google λόγω προτιμησιακής συμπεριφοράς (self-preferencing)
- Επιλογή Google Shopping με μεγαλύτερη συχνότητα λόγω αλλοίωσης της σειράς αποτελεσμάτων στη μηχανή αναζήτησης της → στρέβλωση της επισκεψιμότητας
 - Αύξηση κλικ → αύξηση εσόδων
 - Μεγαλύτερη διάθεση λιανοπωλητών να χρησιμοποιήσουν την υπηρεσία Google Shopping

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση Google Shopping

- Πρόστιμο ύψους **€2.424.495.000**
- Τερματισμός παραβάσεων εντός 90 ημερών από την έκδοση της απόφασης

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση Google Android

- **Google**
 - Το 1997 κυκλοφόρησε η μηχανή αναζήτησης Google Search → κυρίαρχη μηχανή αναζήτησης
 - Το 2005 εξαγόρασε τον αρχικό προγραμματιστή του λειτουργικού συστήματος Android για κινητές συσκευές
 - Περίπου το 80% των έξυπνων κινητών συσκευών λειτουργούν με Android
- Κατοχή δεσπόζουσας θέσης
 - Μερίδιο αγοράς πέραν του 90% στην αγορά υπηρεσιών γενικής (Google Search Engine)
 - Μερίδιο αγοράς πέραν του 95% στην αγορά λειτουργικών συστημάτων για έξυπνες κινητές συσκευές για τα οποία είναι δυνατό να παρέχεται άδεια χρήσης
 - Περισσότερο από το 90% των εφαρμογών που τηλεφορτώνονται σε συσκευές Android προέρχεται από το κατάστημα εφαρμογών Play Store της Google

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση Google Android

- Επίμαχες πρακτικές της Google
 - Απαίτηση προεγκατάστασης εφαρμογών Google Search και Google Chrome → όρος για παραχώρηση άδειας χρήσης του καταστήματος εφαρμογών Play Store
 - Καταβολή ποσών για αποκλειστική προεγκατάσταση εφαρμογής Google Search
 - Αποτροπή προεγκατάστασης εναλλακτικών εκδόσεων του Android «fork εκδόσεις Android» (ανεξάρτητες παράλληλες εκδόσεις π.χ. Fire OS, Nokia X platform, Hallium)

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση Google Android

- **Αντιανταγωνιστικές πρακτικές**
- ① *Παράνομη επιβολή δέσμευσης για τις εφαρμογές αναζήτησης και φυλλομετρητή της Google*
 - **Επιβολή δέσμευσης για την εφαρμογή Google Search**
 - Η Google εξασφάλισε την προεγκατάσταση της εφαρμογής Google Search ουσιαστικά σε όλες τις συσκευές Android
 - Οι εφαρμογές αναζήτησης αποτελούν σημαντικό σημείο εισόδου για αναζητήσεις σε κινητές συσκευές
 - **Επιβολή δέσμευσης για τον φυλλομετρητή Google Chrome**
 - Η Google εξασφάλισε την προεγκατάσταση του φυλλομετρητή της για κινητές συσκευές ουσιαστικά σε όλες τις συσκευές Android
 - Οι φυλλομετρητές αποτελούν σημαντικό σημείο εισόδου για τις αναζητήσεις σε κινητές συσκευές, ενώ η εφαρμογή Google Search αποτελεί την προεπιλεγμένη μηχανή αναζήτησης στο Google Chrome

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση Google Android

- Η προεγκατάσταση προκαλεί σημαντικά αποτελέσματα προσκόλλησης (status quo bias)
- Εμπειρικά στοιχεία (2016)
 - Στις συσκευές **Android** (στις οποίες είναι προεγκατεστημένες οι εφαρμογές Google Search και Chrome), περισσότερο από το 95% όλων των αναζητήσεων έγιναν μέσω Google Search
 - Στις συσκευές **Windows** (στις οποίες δεν είναι προεγκατεστημένες οι εφαρμογές Google Search και Chrome), λιγότερο από το 25% όλων των αναζητήσεων έγιναν μέσω Google Search. Περισσότερες από το 75% των αναζητήσεων έγιναν μέσω της μηχανής αναζήτησης Bing της Microsoft, η οποία είναι προεγκατεστημένη σε συσκευές Windows Mobile
- Περιορισμός κινήτρων κατασκευαστών να προεγκαθιστούν ανταγωνιστικές εφαρμογές αναζήτησης και φυλλομετρητή → **μη αξιοκρατικό πεδίο άσκησης ανταγωνισμού**

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση Google Android

② Εξάρτηση παράνομων καταβολών ποσών από την αποκλειστική προεγκατάσταση της εφαρμογής Google Search

- Παροχή οικονομικών κινήτρων σε ορισμένους από τους μεγαλύτερους κατασκευαστές συσκευών και σε φορείς εκμετάλλευσης δικτύων κινητών επικοινωνιών, υπό τον όρο να προεγκαθιστούν **αποκλειστικά** την εφαρμογή Google Search σε ολόκληρο το φάσμα των δικών τους συσκευών Android
- Περιορισμός κινήτρων των κατασκευαστών για προεγκατάσταση ανταγωνιστικών εφαρμογών αναζήτησης
- Εάν τα ίδια ποσά καταβάλλονταν από ανταγωνιστικές μηχανές αναζήτησης θα πραγματοποιούσαν ζημίες (τεστ εξίσου αποτελεσματικού ανταγωνιστή)

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση Google Android

③ *Παράνομη παρεμπόδιση ανάπτυξης και διανομής ανταγωνιστικών λειτουργικών συστημάτων Android*

- Αποτροπή κατασκευαστών συσκευών να αναπτύξουν / χρησιμοποιήσουν οποιαδήποτε εναλλακτική έκδοση του Android δεν ήταν εγκεκριμένη από τη Google («fork εκδόσεις Android»)
- Αποστέρηση σε καταναλωτές πρόσβασης σε περαιτέρω καινοτομία και έξυπνες κινητές συσκευές που βασίζονται σε εναλλακτικές εκδόσεις του λειτουργικού συστήματος Android

Άλλες καταχρηστικές πρακτικές

Υπόθεση Google Android

- Πρόστιμο ύψους **€4.342.865.000**
- Τερματισμός παραβάσεων εντός 90 ημερών από την έκδοση της απόφασης

COMPETITION LAW

Δρ. Παναγιώτης Αγησιλάου

W: www.trojaneconomics.com

E: p.agisilaou@trojaneconomics.com

T: (+357) 22560175

F: (+357) 22560065

